

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

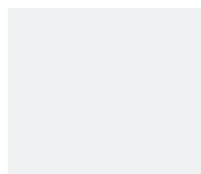
dotycząca projektu: *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego*
terenu położonego we wsi Żabikowo

Opracowanie:

mgr Magdalena Kalinowska

pracownia
urbanistyczna
plan 21
ul. Pniewska 8 60-446
Poznań
tel. +48 608 089 585
mkalinowska@plan21.pl
www.plan21.pl

Poznań 2025

Spis treści

1. WPROWADZENIE	5
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE	5
1.2. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA	5
1.3. WYKORZYSTANE MATERIAŁY I METODY PRACY	6
1.4. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PROGNOZĄ I JEGO UŻYTKOWANIE	8
1.5. USTALENIA PROJEKTU PLANU, JEGO CELE ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.	9
2. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU ORAZ POTENCJALNE JEGO ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU	11
2.1. POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	11
2.2. BUDOWA GEOLOGICZNA, WARUNKI GLEBOWE I SUROWCE MINERALNE	12
2.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	14
2.4. WARUNKI KLIMATYCZNE	17
2.5. ROŚLINNOŚĆ I ŚWIAT ZWIERZĘCY	18
2.6. STAN JAKOŚCI POWIETRZA I KLIMATU AKUSTYCZNEGO	19
2.7. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE	20
2.8. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	21
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ OKREŚLENIE I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU ORAZ REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	22
3.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT.....	23
3.2. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	25
3.3. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ TERENU, GLEBY I ZASOBY NATURALNE	28
3.4. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ	30
3.5. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY ORAZ PROMIENIOWANIE PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH	30
3.6. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY - RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	34
3.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI I DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	34
3.8. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE	35
3.9. RYZYKO WYSTĘPOWANIA POWAŻNYCH AWARII, BEZPIECZEŃSTWO MIENIA	35
4. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I POZOSTAŁYCH USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	37
4.1. ZGODNOŚĆ PROJEKTU Z UWARUNKOWANIAM I EKOLOGICZNYMI	37
4.2. ZGODNOŚĆ Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI PRAWA.....	37
4.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE KRAJOWYM, MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM.....	37
4.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA, W TYM ZDROWIA LUDZI I ZWIERZĄT.....	40

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

5. INFORMACJE KOŃCOWE	42
5.1. ZALECENIA DOTYCZĄCE MOŻLIWOŚCI WPROWADZENIA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH BĄDŹ ELIMINUJĄCYCH I OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU PLANU	42
5.2. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	42
5.3. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	43
6. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	44
SPIS RYCIN	51
RYC.3 MAPA OBSZARU POWIATU NA TLE JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD REGIONU WODNEGO WARTY – POWIAT ŚREDZKI.....	51
SPIS TABEL	51

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Data sporządzenia niniejszej Prognozy: Poznań, 05.09.2025 r.

OŚWIADCZENIE ZESPOŁU AUTORSKIEGO

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) zespół autorów, w tym kierujący tym zespołem oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2.

Zespół autorski niżej wymieniony jest świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zespół autorski

Główny projektant:
mgr Magdalena Kalinowska

Zespół autorski
mgr Magdalena Kalinowska
Lp. Udziału: 2-353

1. Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Żabikowo.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XLIII/716/2017 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 23 lutego 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Żabikowo, uchwały Nr XXXV/492/2021 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 29 kwietnia 2021 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Żabikowo oraz uchwały Nr XI/152/2025 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie uchylenia uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Żabikowo.

1.1. Podstawy formalno-prawne

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu wspomnianego planu stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Na obowiązek sporządzenia prognozy wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stosownie do ww. ustawy projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkłada się instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia. Poprzez etap wyłożenia do publicznego wglądu oba dokumenty są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć wpływ na decyzję rady miejskiej w sprawie uchwalenia projektu planu.

1.2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Celem wykonania prognozy jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce w skutek realizacji ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze nim objętym. W związku z tym, w prognozie zawarto ocenę relacji pomiędzy ustaleniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego oraz aspektami gospodarczymi i społecznym. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi przy tym podstawowy środek zapewnienia utrzymania równowagi przyrodniczej i osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Odpowiednio do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie został uzgodniony z właściwymi organami – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo znak: WOO-III.411.303.2017.MM.1 z dnia 4 sierpnia 2017 roku) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Środzie Wielkopolskiej (pismo nr ON.NS-52-2-6/17 z dnia 14. 07.2017r.).

1.3. Wykorzystane materiały i metody pracy

Niniejsze opracowanie zostało wykonane w oparciu o istniejącą literaturę naukową, dostępne materiały tematyczne Urzędu Miejskiego w Środzie Wielkopolskiej, akty prawne oraz wizję lokalną. Na podstawie zebranych informacji oceniono potencjalne zagrożenie środowiska związane z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskazano ewentualne negatywne i niepożądane konsekwencje z tego wynikające oraz zaproponowano sposoby i metody ich minimalizowania.

Podczas sporządzania prognozy wykorzystano wiele pozycji literatury naukowej. Do najważniejszych z nich zalicza się:

- Fizjografia urbanistyczna, A. Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Klimatologia ogólna, W. Okołowicz, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1969,
- Meteorologia i klimatologia dla rolników, R. Gumiński, Warszawa 1954.

Aby w pełni stwierdzić czy oceniany dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, przy opracowywaniu prognozy wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio, jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Były to m.in.:

- Strategia Rozwoju Gminy Środa Wielkopolska na lata 2021-2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024,
- Strategia Rozwoju Powiatu Średzkiego na lata 2015-2025,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska ze zmianami,
- Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym,
- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2023, WIOŚ, Poznań,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Wykorzystano również następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2025 poz. 418);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647);
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292 ze zm.);
- ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. 2025 poz. 567);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. 2024 poz. 82);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960);
- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. 2024 poz. 416);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2025 poz. 733);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 poz. 1587 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2024 poz. 757).

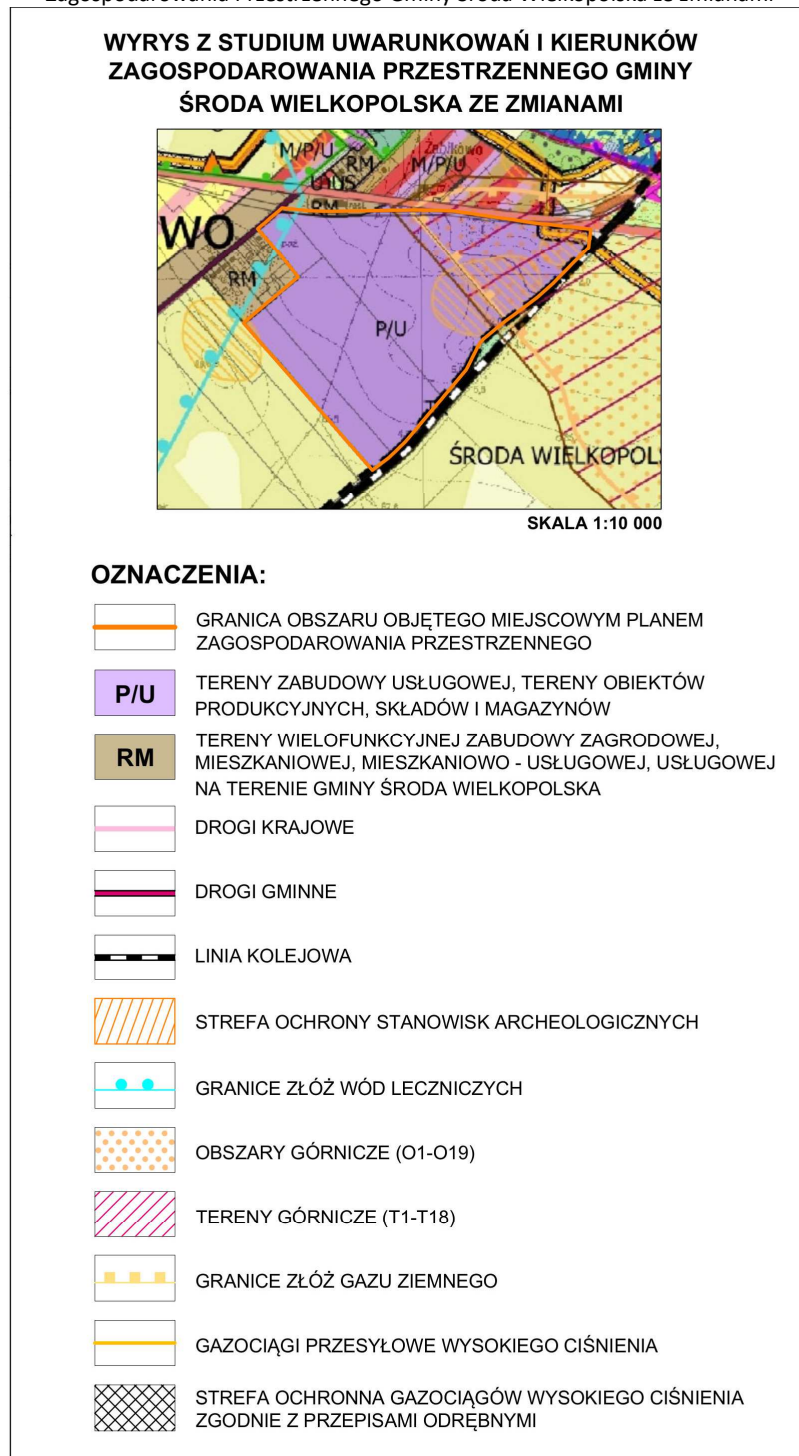
Posłużono się również mapą topograficzną (1:10 000), sozologiczną (1:50 000) i hydrograficzną (1:50 000) gminy Środa Wielkopolska oraz ortofotomapą obszaru objętego ustaleniami projektu planu. Ponadto korzystano z bazy danych hydrogeologicznych.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metodę indukcyjno-dedukcyjną, polegającą na analizie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i łączeniu w całość posiadanych informacji o mechanizmach funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Przy określaniu potencjalnych skutków realizacji zapisów projektu planu miejscowego wykorzystano wiedzę o funkcjonowaniu środowiska. Szczególnie przydatna była wówczas metoda porównawcza.

1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i jego użytkowanie

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w województwie wielkopolskim, w powiecie średzkim, w gminie Środa Wielkopolska, na terenie obrębu Żabikowo. Powierzchnia planu to teren ok. 28,58 ha.

Ryc. 1. Obszar objęty planem na tle wyrysu ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska ze zmianami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miejskiego w Środzie Wielkopolskiej

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska ze zmianami analizowany obszar przeznaczony został pod: tereny zabudowy usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów; tereny wielofunkcyjnej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej (ryc. 1).

Krajobraz analizowanego obszaru stanowią tereny upraw rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z zabudową zagrodową, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz zabudowa usługowa wraz z parkingiem dla tirów. Sąsiedztwo dla omawianego terenu stanowią również tereny upraw rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z zabudową zagrodową oraz zabudowa usługowa. W sąsiedztwie znajduje się również boisko sportowe, droga krajowa nr 11 (docelowo ekspresowa S11), droga gminna oraz linia kolejowa – kolej wąskotorowa.

1.5. Ustalenia projektu planu, jego cele oraz powiązania z innymi dokumentami.

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalają następujące przeznaczenia terenu dla poszczególnych części obszaru tj.:

- teren zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem U;
- teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem P/U;
- tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1KDW, 2KDW.

Dla terenu zabudowy usługowej (**U**) ustalono w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu budowę budynków usługowych, magazynowych, garażowych, gospodarczych, gospodarczo-garażowych, wiat, składów, hal namiotowych, portierni. Zakazano lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej. Dopuszczono infrastrukturę techniczną, parkingi, dojścia, dojazdy, ciągi pieszo – rowerowe zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskaźnik nadziemnej intensywności zabudowy ustalono w przedziale od 0 do 1. Powierzchnię zabudowy ustalono do 50% powierzchni działki budowlanej, natomiast powierzchnię biologicznie czynną ustalono na nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej. Wysokość zabudowy dla budynków, wiat ustalono do 12,0m oraz dla budowli do 15,0m. Dopuszczono lokalizację kondygnacji podziemnych, z uwzględnieniem warunków gruntowo – wodnych. W projekcie planu dopuszczono wszelkie rodzaje dachów pod względem geometrii dachów oraz nachylenia połaci dachowych.

Dla terenu obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (**P/U**) ustalono w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu dopuszczenie lokalizacji budynków produkcyjnych, usługowych, magazynowych, garażowych, gospodarczych, gospodarczo-garażowych, wiat, składów, hal namiotowych, portierni. Zakazano

lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej. W projekcie ustalono dopuszczenie infrastruktury technicznej, parkingów, dojazdów, ciągów pieszo – rowerowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskaźnik intensywności zabudowy ustalono w przedziale od 0 do 1. Powierzchnię zabudowy ustalono do 50% powierzchni działki budowlanej, natomiast powierzchnię biologicznie czynną ustalono na nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej. Wysokość zabudowy dla budynków, wiat ustalono do 16,0m oraz dla budowli do 25,0m. Dopuszczono lokalizację kondygnacji podziemnych, z uwzględnieniem warunków gruntowo – wodnych. Ustalono dopuszczenie wszelkich rodzajów dachów pod względem ich geometrii oraz nachylenia połaci dachowych. Nakazano realizację zieleni izolacyjnej, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, z dopuszczeniem infrastruktury technicznej.

Dla terenu dróg wewnętrznych (**KDW**) ustalono lokalizację drogi wewnętrznej. W zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu ustalono dopuszczenie chodników, dróg pieszo – rowerowych, rowerowych oraz dopuszczenie urządzeń związanych z obsługą ruchu drogowego, urządzeń i sieci infrastruktury drogowej. Dopuszczono lokalizację infrastruktury technicznej. Nakazano realizację zieleni izolacyjnej, zgodnie z rysunkiem planu z dopuszczeniem infrastruktury technicznej. W projekcie planu zakazano lokalizacji skrzynek rozdzielczych w trójkącie widoczności drogi KDW na włączeniu z drogą gminną.

Podstawowym celem projektu planu jest zapewnienie ładu przestrzennego, dostosowanie istniejących funkcji terenu do zapisów zgodnych z obowiązującymi przepisami oraz uzupełnienie tych zapisów o dodatkowe funkcje wynikające z aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Przeznaczenie przedmiotowego obszaru zgodne jest z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Projekt planu zapewnia zachowanie i ochronę najważniejszych walorów środowiska przyrodniczego oraz określa sposób zagospodarowania omawianego obszaru zgodnie z aktualną polityką przestrzenną gminy. Projektowane zmiany nawiązują do charakteru okolicznej zabudowy omawianych terenów.

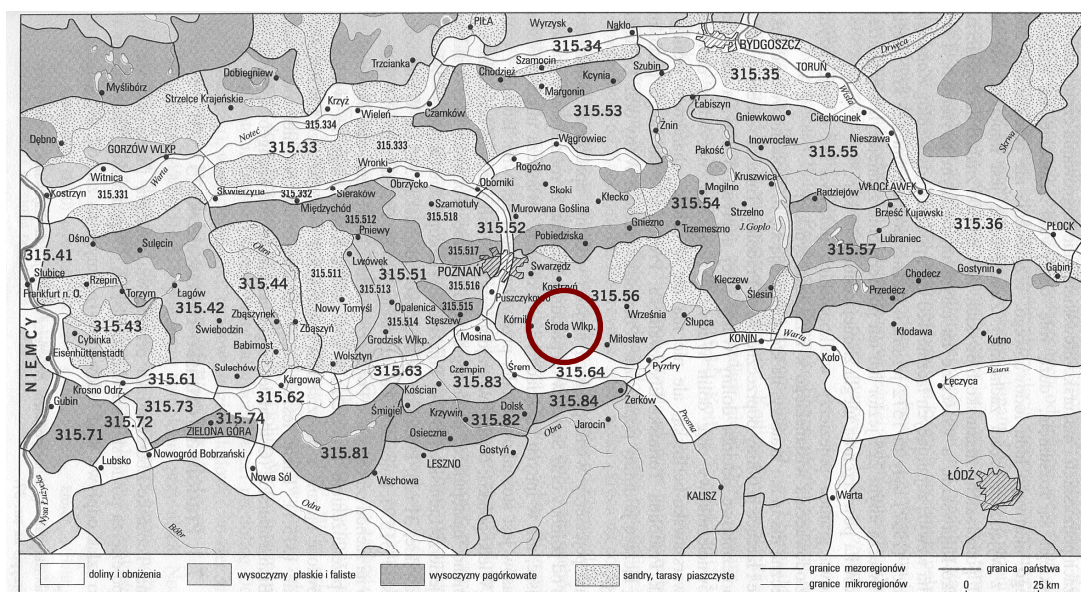
Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zapisy projektu planu muszą być powiązane z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowy projekt planu zapewnia zachowanie i ochronę najważniejszych walorów środowiska przyrodniczego oraz określa sposób zagospodarowania omawianego obszaru zgodnie z aktualną polityką przestrzenną gminy, nawiązuje tym samym do zapisów zawartych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska ze zm.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu oraz potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektu

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Według podziału fizyczno-geograficznego (J. Kondracki 1998) obszar objęty zasięgiem leży w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (315) w dwu makroregionach, tj. na Pojezierzu Wielkopolskim (315.5) w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska (315.56) oraz fragmentarycznie na południowym zachodzie w Pradolinie Warciańsko-Odrzańskiej (315.6) w obrębie mezoregionu Kotlina Śremska (315.64) (ryc. 2). Natomiast według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego obszar ten przynależy do dwóch regionów, tj. Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (B) - subregion Odcinek Śremski (B4) i Wysoczyzny Gnieźnieńskiej (IX) – subregion Równina Średzka (IX1). Pod względem hipsometrycznym analizowany obszar jest względnie płaski. Fragment doliny Warty w południowo-zachodniej części obszaru wciną się na kilkanaście metrów poniżej powierzchni wysoczyzny.

Ryc. 2. Podział fizyczno-geograficzny pojezierzy i pradolin wielkopolskich wg J. Kondrackiego

Ryc. 22. Pojezierza i pradoliny wielkopolskie

Mezoregiony: 315.33 — Kotlina Gorzowska, 315.34 — Dolina Środkowej Noteci, 315.35 — Kotlina Toruńska, 315.36 — Kotlina Płocka, 315.41 — Lubuski Przełom Odry, 315.42 — Pojezierze Łagowskie, 315.43 — Równina Torzyńska, 315.44 — Brzda Zbąszyńska, 315.51 — Pojezierze Poznańskie, 315.52 — Poznański Przełom Warty, 315.53 — Pojezierze Chodzkie, 315.54 — Pojezierze Gnieźnieńskie, 315.55 — Równina Inowrocławska, 315.56 — Równina Wrzesińska, 315.57 — Pojezierze Kujawskie, 315.61 — Dolina Środkowej Odry, 315.62 — Kotlina Kargowska, 315.63 — Dolina Śremska, 315.64 — Kotlina Śremska, 315.71 — Wzniesienia Gubińskie, 315.72 — Dolina Dolnego Bobru, 315.73 — Wysoczyzna Czerwieńska, 315.74 — Wał Zielonogórski, 315.81 — Pojezierze Sławskie, 315.82 — Pojezierze Krzywińskie, 315.83 — Równina Kościarska, 315.84 — Wał Żerkowski

Źródło: Kondracki, J., Geografia regionalna Polski, 2003 r. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Największe urozmaicenie stanowi jednak szeroka na niespełna 1km rynna jeziorna, ciągnąca się od Zaniemyśla do Kórnik. Wcina się ona na kilkanaście metrów w powierzchnię wysoczyzny. Wyraźnym wcięciem, tj. na około 10 m, zaznacza się także dolina Średzkiej Strugi. Przebiega ona w odległości kilku kilometrów od rynny jeziornej i w przybliżeniu jest do niej równoległa. Deniwelacje powierzchni w obrębie analizowanego arkusza przekraczają 40 metrów. W północno-wschodniej części obszaru

występują tereny najwyższe, tj. ponad 100 m n.p.m., z kulminacją na północ od wsi Staniszewo 106,5 m n.p.m. Najniższy punkt leży w dolinie Warty o rzędnej około 59 m n. p. m. Pod względem klimatycznym (podział R. Gumińskiego) analizowany obszar leży w dzielnicy środkowej (VIII).

2.2. Budowa geologiczna, warunki glebowe i surowce mineralne

Powierzchnia terenu jest słabo zróżnicowana pod względem hipsometrycznym i zamyka się w wartościach od 60,0 m n.p.m. w dolinie Warty do 106,5 m n.p.m. w okolicy wsi Markowice. Wysokości względne pomiędzy dnami dolin a kulminacjami płatów wysoczyznowych osiągają wartości 10-20 m. W obrębie arkusza znajdują się następujące formy lub zespoły form:

- 1) Wysoczyzna morenowa. Forma płasko-falista, której strop budują glina zwałowa, piaski i żwiry fazy leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego;
- 2) Pradolina Warciańsko-Odrzańska. Forma utworzona w czasie schyłku fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Twór poligenetyczny powstały w miejscu, w którym istniały wcześniej kopalne formy wklęsłe. Terasy towarzyszące dolinie są formami erozyjno-akumulacyjnymi. Na terasie środkowej występują eoliczne piaski pokrywowe i wydmy. Dolinę wypełniają utwory plejstoceny (piaski i żwiry rzeczne) i holoceny (muły, piaski i żwiry rzeczne, namuły, mady);
- 3) Rynny glacialne. Formy subglacialne, rozcinające wysoczyznę morenową. Rynnę Kórnicką wypełniają liczne jeziora. Rynna Średzkiej Strugi jest pozbawiona naturalnych zbiorników wodnych;
- 4) Doliny o charakterze rynnowym. Ich znaczne nagromadzenie na wschód od rynny jezior kórnickich. Są to formy powstałe w wyniku rozcięcia wysoczyzny przez wody podlodowcowe (tzw. "drumliny erozyjne");
- 5) Sandry. Zbudowane z fluwioglacjalnych piasków i żwirów. Są to formy związane z fazą leszczyńską i z fazą poznańską zlodowacenia bałtyckiego. Występują na wysoczyźnie morenowej w postaci izolowanych płatów na zachód od rynny kórnickiej i w rejonie Markowice – Bieganowo. Utwory sandrowe budują także wyższe poziomy terasowe w obrębie większych rynien glacialnych;
- 6) Ozy. Wały piaszczysto – żwirowe powstałe w szczelinach i kanałach lądolodu. Składają się z izolowanych pagórków i tworzą najwyższą kulminację w obrębie arkusza mapy;
- 7) Wydmy. Formy powstałe w starszym i młodszym drysie oraz na początku preborealu. Występują w obrębie środkowej terasy pradolinnej oraz na wysoczyźnie morenowej w rejonie Mościenicy i na obszarze Lasu Kórnickiego (Bartkowski, 1957).

Analizowany obszar leży w obrębie monokliny przedsudeckiej zbudowanej ze skał permsko-mezozoicznych, które zalegają niezgodnie na pofałdowanych utworach paleozoicznych. Powierzchnię mezozoiczną na omawianym obszarze tworzą osady górnej jury, na których zalega oligocen o miąższościach rzędu 10 m. Nad nimi zalega formacja miocenińska, której miąższości są rzędu 75-100 m w części zachodniej i centralnej i spadają do około 50-75 m w części wschodniej. Osady miocenijskie na całym obszarze pokrywają osady pliocenijskie, przy czym przeważają miąższości 25-50 m. Jedynie na południu i wschodzie są one rzędu 50-75 m, zaś na północy poniżej 25 m. Łączne miąższości wszystkich osadów trzeciorzędowych generalnie rosną ze wschodu (około 120 m) ku zachodowi (około 160 m). Miąższości czwartorzędu generalnie rosną z południa od poniżej 25 m ku północy, gdzie zawierają się w przedziale 50 do 75 m. Wśród utworów powierzchniowych dominują utwory plejstocenu i holocenu. Większość obszaru stanowią powierzchnie wysoczyzn morenowych płaskich i falistych, zbudowanych z glin zwałowych i piasków. Są one przecinane przez rynnę jezior oraz system drobnych dolin rzecznych, jak np. Średzką Strugę, Głuszynkę czy Kopel. Fragmentarycznie pojawiają się także równiny sandrowe oraz wydmy, np. na południowy zachód od Kórnik. W południowo-zachodnim skrawku analizowanego obszaru występuje niewielki fragment terasy zalewowej doliny Warty.

Środa Wielkopolska jest gminą rolniczą, użytki rolne w stosunku do całkowitej powierzchni gminy stanowią 78% gruntów ogółem. Na terenie gminy największe obszary gleb należą do wyższych klas bonitacyjnych (III a i III b). Uprawia się tu przede wszystkim zboża, ziemniaki, buraki cukrowe i warzywa. W gospodarce gminy dominują duże i średnie gospodarstwa rolne specjalizujące się w hodowli trzody chlewnej, bydła mlecznego oraz drobiu.

Na terenie objętym projektem planu nie udokumentowano i nie zarejestrowano terenów, na których występują osuwiska, ani terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach złoża wód leczniczych „Środa IG-2” Nr 16556”, w granicach złoża gazu ziemnego „Środa Wielkopolska” Nr 12079 oraz w granicach obszaru i terenu górniczego gazu ziemnego „Środa Wielkopolska” Nr 12079 (koncesja Ministra Środowiska nr 8/2010 z dnia 09.07.2010 r. na wydobywanie gazu ziemnego ze złoża „Środa Wielkopolska” – ważna do dnia 09.07.2030 r.).

Teren objęty projektem planu obejmuje koncesja nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. udzielona PGNiG S.A. w Warszawie, na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „Kórnik-Środa” – ważna do dnia 19.07.2021 r. Według informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego Departamentu Środowiska obszar objęty projektem planu znajduje się na terenie lub w bliskim sąsiedztwie obszarów występowania złóż kopalin energetycznych – gaz ziemny (złoża perspektywiczne).

2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Analizowany obszar jest częścią składową dorzecza Warty. Jej przebieg warunkuje generalnie kierunki odpływu cieków, tj. na południe poprzez Średzką Strugę, która jest dopływem Maskawy oraz na zachód poprzez Głuszynkę i Kopel, który uznawany jest za jej dopływ. Z uwagi na to, że część cieków to bezpośrednie dopływy Warty, znaczna część działów wodnych jest III rzędu. To samo dotyczy obszarów międzyrzeczy Warty. Z uwagi na wyraźne kulminacje rzeźby terenu na analizowanym obszarze nie ma wododziałów niewyraźnych. Występują natomiast bramy w działach wodnych; między jeziorami Kórnickim i Bnińskim, na dziale Michałówki i Średzkiej Strugi, czy tej ostatniej i cieku bez nazwy koło wsi Śródka. Na analizowanym obszarze występuje szereg działów wodnych okalających obszary bezodpływowe ewapotranspiracyjne i chłonne. Główne użytkowe poziomy wód słodkich wg wieku geologicznego skał pochodzą z czwartorzędu i trzeciorzędu. Analizowany obszar leży na pograniczu utworów o średniej i małej zasobności w wody podziemne i charakteryzuje się średnią możliwością wystąpienia zanieczyszczenia pierwszego poziomu użytkowego wód. W badanym obszarze wody nie wykazują objawów zasolenia i leżą poza potencjalnym zasięgiem formacji solonośnych. Strop strefy wód mineralnych zalega na poziomie 200-500 metrów głębokości. Wody termalne analizowanego obszaru cechują się stosunkowo małą mineralizacją. Źródła wód, tak jak na przeważającym obszarze kraju występują tu nielicznie w postaci mało wydajnych wypływów porowych w piaskach i żwirach.

Z uwagi na to, że rzeką odwadniającą cały omawiany obszar jest Warta, jest on odwadniany przez jej dopływy. Od wschodu na zachód, tj. w kierunku Warty, płyną: Kanał Orłowo, Kanał Radzewicki Głuszynka (Kamionka) z Koplem, który jest na ogół uznawany za rzekę główną. Z północy w kierunku południowym natomiast występuje odwodnienie poprzez systemy cieków Brodek i Średzką Strugę, które są dopływami Maskawy, a ta z kolei dopływem Warty. Na zachód od drogi Gądky – Zaniemyśl zlokalizowane są jeziora wypełniające Rynnę Kórnicką. Są to jeziora płytkie, o małych zasobach wodnych. Spośród nich jedynie Jezioro Bnińskie można zaliczyć do zbiorników o średniej zasobności wód, tj. 9,5 mln m³. Jeziora wskutek niewielkich głębokości ulegają intensywnemu wypłycaaniu, czego efektem jest szybko postępujący zanik, widoczny w osi rynny. Cztery spośród pięciu jezior w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat zmniejszyło swą powierzchnię przeciętnie o kilka do kilkunastu procent. Z uwagi na przepływowość jeziora cechują niewielkie wahania stanów wód rzędu kilkudziesięciu centymetrów w okresie wieloletnim. Maksymalne stany wód występują z reguły wiosną, a minimalne wczesną jesienią. Najniższe temperatury wód, tj. około 1°C występują w styczniu i lutym, zaś maksymalne, tj. ponad 20°C w lipcu i sierpniu. Oprócz jezior występują także glinianki, doły potorfowe, starorzecza oraz stawy w okolicy Środy Wlkp. (w dolinie Średzkiej Strugi), wsi Jarosławiec i Szczytniki.

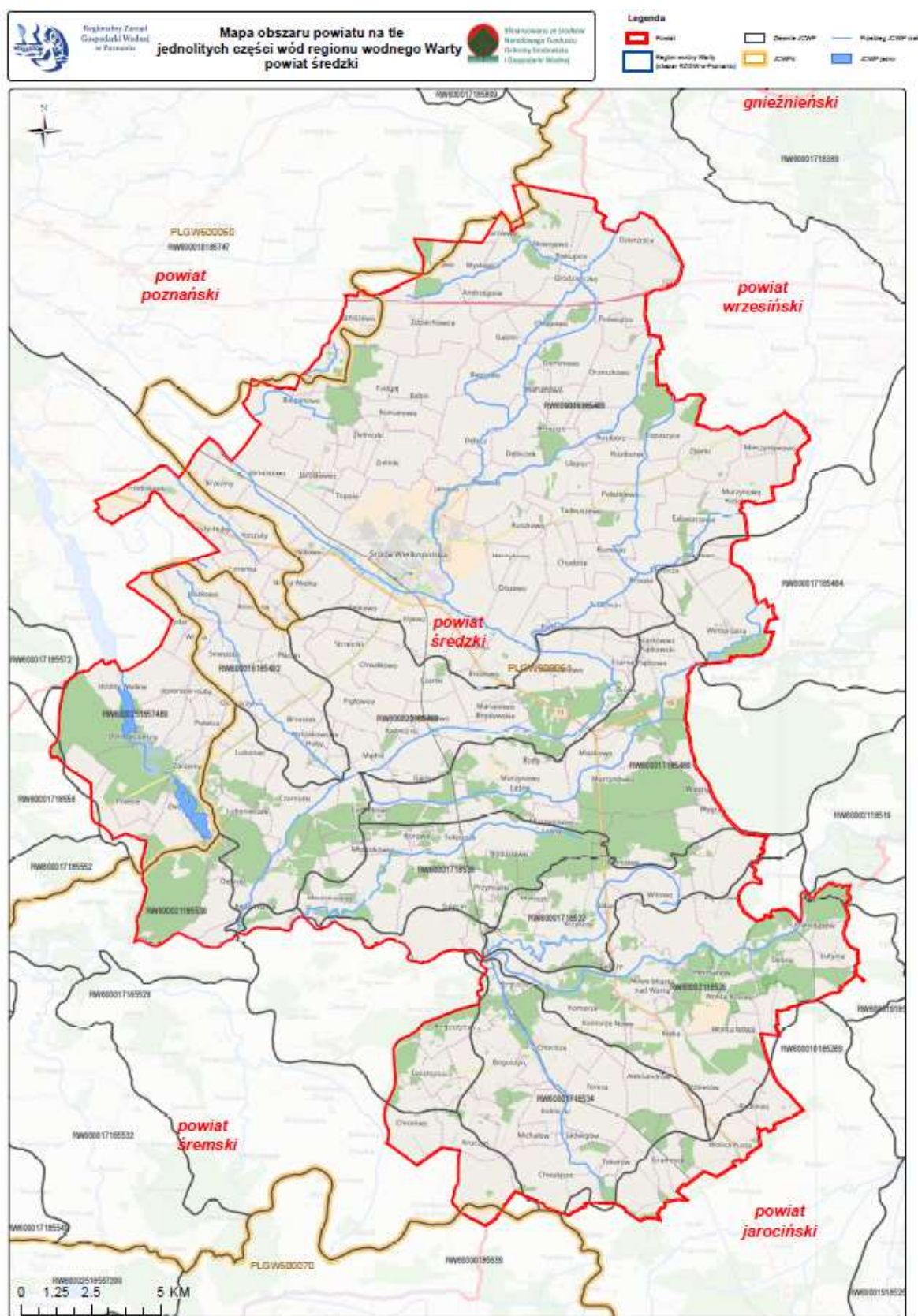
Teren Gminy Środa Wlkp. według podziału hydrogeologicznego Polski (B. Paczyński 1977, 1980) znajduje się w makroregionie Niżu Polskiego, w rejonie wielkopolskim, subregionie gnieźnieńsko – kujawskim i pradoliny warszawsko – berlińskiej. Występowanie poziomów wodonośnych jest ściśle związane z budową geologiczną, która warunkuje istnienie skał umożliwiających gromadzenie się wody. Na obszarze Gminy Środa Wlkp., rozpoznano dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i neogeńskie. Powszechnie do eksploatacji ujmowane jest piętro wód neogeńskich – poziom mioceński. Poziom ten odgrywa kluczową rolę w zaopatrzeniu w wodę pitną rejonu średzkiego. Gmina Środa Wlkp. jak i cały Powiat Średzki charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami wodnymi objawiającymi się deficytem wody. Użytkowym piętrem wodonośnym w gminie jest piętro neogeńskie, poziom mioceński. Regionalny zbiornik mioceński charakteryzuje się słabą odnawialnością zasobów. Na podstawie wyników badań regionalnych wysoczyzny średzko – wrzesińskiej, oceniono, że zwierciadło wód mioceńskich przed eksploatacją (stan naturalny odtworzony) w rejonie Środy Wlkp. kształtowało się na poziomie 83,5 m n.p.m. W strefach zasilania (wielkopolska dolina kopalna) osiągało rzędne 90 – 91 m n.p.m., w strefach drenażu rzeki Warty typu artezyjskiego 75 – 76 m n.p.m. Aktualnie rzędne zwierciadła wody na ujęciu w Środzie Wlkp. kształtują się w granicach 60,0 m n.p.m., czyli depresja wynosi 23,5 m. W warunkach naturalnego krążenia wody neogeńskie rejonu Środy Wlkp. były zasilane z północnego wschodu z terenu wielkopolskiej doliny kopalnej, drogą przesączania przez zmniejszoną miąższość pokrywy ilastej neogenu (Dąbrowski S. i inni 1987 r.). Pod wpływem eksploatacji ujęć mioceńskich na terenie miasta Środa Wlkp., a zwłaszcza ujęcia miejskiego, zmieniły się warunki krążenia wód tego poziomu. Uformował się lej depresyjny, który zlikwidował odpływ wód na południe ku rzece Warcie, a uaktywnił dopływ z południa (pradoliny warszawsko – berlińskiej) ze strefy ciśnień piezometrycznych oraz od strony zachodniej (Jeziora Kórnickich).

Obszar objęty planem znajduje się w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”.

Obszar objęty planem znajduje się w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 61 (PLGW600061). Zgodnie z ustaleniami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2022-2027 przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz niezagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWPd jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i ilościowego.

Zgodnie z Mapą stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary stan wód podziemnych chemiczny i ilościowy określono jako dobry (2019 r.).

Ryc.3 Mapa obszaru powiatu na tle jednolitych części wód regionu wodnego Warty – powiat średzki

Zgodnie z „Oceną jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2024 (wg PIG) /wg badań PIG/ w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Trzebiśławkach (nr MONBADA 2592) wyznaczono II klasę końcową dla średnich wartości (2024 r.) oraz III klasę wg. wskaźników nieorganicznych (wartości średnie). Zgodnie z Monitorowaniem jakości wód podziemnych prowadzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2024 r. w powyższym punkcie pomiarowym klasę jakości wód podziemnych oceniono jako II.

Obszar objęty planem przechodzi przez Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – Moskawa do Wielkiej (kod PLRW600009185441). Zgodnie z ustaleniami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2022-2027 przedmiotowa JCWP jest naturalną częścią wód (NAT), charakteryzuje się złym stanem oraz zagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego.

Na terenie objętym projektem planu brak udokumentowanych ujęć wód podziemnych oraz ustanowionych stref ochronnych tych ujęć. Występują urządzenia melioracji szczegółowej (sieć drenarska). Według informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego Departamentu Środowiska obszar objęty projektem planu znajduje się na terenie lub w bliskim sąsiedztwie obszarów występowania wód termalnych o znaczeniu praktycznym w jurze dolnej.

W punkcie pomiarowo-kontrolnym Moskawa-Nietrzezanowo, zgodnie z wynikami Klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 (WIOŚ, Poznań), klasę elementów chemicznych wody oceniono jako stan poniżej dobrego.

Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2016-2021 na podstawie monitoringu udostępnionej na stronie internetowej GIOŚ w punkcie kontrolnym Moskawa od Wielkiej do ujścia stan wód określono jako zły oraz stan chemiczny poniżej dobrego.

2.4. Warunki klimatyczne

Przedmiotowy obszar należy do strefy klimatu umiarkowanego w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów oceanizmu i kontynentalizmu. Najczęściej napływają nad omawiany obszar, z zachodu wilgotne masy powietrza polarnomorskiego. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, słabe i bardzo słabe. Średnia roczna temperatura powietrza przekracza 8°C. Średnie temperatury powietrza na podstawie danych ze stacji Pętkowo gm. Środa Wlkp. wynosiły odpowiednio: średnia minimalna stycznia -1,5 °C, średnia maksymalna lipca +19 °C, średnia roczna +8,8 °C. Liczba dni mroźnych waha się od 30 – 50 dni, liczba dni z przymrozkami wynosi średnio 100 – 110 dni, a przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej waha się od 38 – 60 dni. Średnie roczne sumy opadów

(posterunek opadowy w NAGRADOWICACH) wynoszą około 530 mm, przy czym maksimum opadów przypada na miesiące letnie (lipiec, sierpień i czerwiec), a minimum na miesiące zimowe (luty, marzec). W latach wilgotnych opady wynoszą 816 mm, natomiast w latach suchych 345 mm. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 dni. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni. Według podziału Gumińskiego (1948) obszar ten należy do VII środkowej – dzielnicy rolniczo-klimatycznej, a wg Wosia (1994) do Regionu Środkowowielkopolskiego.

2.5. Roślinność i świat zwierzęcy

Obszar gminy jest stosunkowo zróżnicowany pod względem potencjalnej roślinności naturalnej. Duża część mapy stanowi siedlisko środkowoeuropejskich gradów dębowo-grabowych (*Galio silvatici-Carpinetum*) zarówno w postaci ubogiej, jak i bogatej. Pomiędzy nimi spotkać można płaty siedliska borów mieszanych dębowo-sosnowych (*Pino-Quercetum*) i środkowoeuropejskiego boru sosnowego (*Leucobryo-Pineyum*). Rynnę jezior zaniemysko-kórnickich i doliny cieków zajmują siedliska łęgu jesionowo-olszowego (*Circae-Alnetum*) i łęgu jesionowo-wiązowego (*Fraxino-Ulmetum*). Panującymi gatunkami drzew są sosna i dąb, a z pozostałych gatunków najwięcej jest brzozy i olchy. Wśród siedlisk leśnych na tym arkuszu dominuje bór mieszany świeży, las mieszany świeży, bór świeży i las świeży. Występują istniejące stanowiska Modrzewia polskiego. Roślinność synantropijna, zastępująca roślinność naturalną, ulega degeneracji pod wpływem człowieka – następuje eusynantropizacja roślinności.

Wg podziału zoogeograficznego Polski Kostrowickiego (1999) obszar arkusza należy do Podokręgu Wielkopolsko-Podlaskiego w Okręgu Środkowopolskim w Podregionie Środkowym Regionu Środkowoeuropejskiego. Charakteryzuje się on tym, że nie ma jakichkolwiek gatunków charakterystycznych.

Na podstawie wizji lokalnej nie odnotowano gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochronie gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Obszar objęty planem charakteryzuje się występowaniem gatunków flory i fauny typowych dla obszarów upraw rolnych. Według informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego obszar objęty projektem planuje znajduje

się na terenie lub w bliskim sąsiedztwie obszarów rolniczych ważnych dla zachowania bogactwa przyrodniczego w ekosystemach rolniczych.

2.6. Stan jakości powietrza i klimatu akustycznego

Stan czystości powietrza w znacznym stopniu warunkuje jakość życia na danym terenie, ponieważ powietrze jest nie tylko źródłem tlenu, ale ma również decydujący wpływ na zdrowie człowieka. Zanieczyszczenia powietrza polegają więc na wprowadzaniu do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie ludzi, klimat, przyrodę, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. Stan czystości powietrza w dużej mierze uzależniony jest tym samym od skali i kierunków rozwoju regionu. Wzrost zanieczyszczenia powietrza wynika zarówno z rozwoju budownictwa mieszkaniowego, jak i aktywności gospodarczej, gdyż wymuszają one wzrost zapotrzebowania energetycznego, co w konsekwencji powoduje większą emisję zanieczyszczeń.

Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze objętym projektem planu wykorzystano raport GIOŚ w Poznaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2022. Prezentowaną ocenę wykonano w oparciu m. in. o ustawę - Prawo ochrony środowiska czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie przekazywane zarządowi województwa.

Pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego w 2022 roku w strefie wielkopolskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni, Pb, ozonu (O₃) i pyłu PM₁₀ (klasa A). Strefę wielkopolską zaliczono do klasy C pod względem stężenia BaP. Natomiast dla pyłu PM_{2,5} strefa wielkopolska uzyskała klasę A1 (poziom dopuszczalny II faza).

Pod względem kryteriów określonych w celu ochrony roślin, strefę wielkopolską ze względu na ozon (O₃), dwutlenek siarki (SO₂) i tlenki azotu (NO_x) zaliczono do klasy A.

Hałas jest powszechnym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego, spośród wielu jego źródeł do najbardziej uciążliwych zalicza się hałas komunikacyjny. Ustalenia projektu planu nie mają jednak wpływu na wzmożoną emisję hałasu z w/w ciągów komunikacyjnych, która w przypadku nadmiernego wzrostu byłaby rażąca dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Ponadto ustalenia projektu planu wprowadzają zapis, że w przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości

środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, nakaz zastosowania skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.7. Obiekty i obszary chronione

2.7.1. Środowisko przyrodnicze

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Przedmiotowy teren znajduje się w odległości ok. 700 m od obszaru chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie”. Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Średzkiej Strugi PLH300057, oddalony o ok. 160 m.

2.7.2. Środowisko kulturowe

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochronie i opiece podlegają:

- zabytki nieruchome, w szczególności: krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki ruchome, w szczególności: dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne, przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki archeologiczne, w szczególności: pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarze, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Na obszarze objętym projektem planu występują strefy ochrony konserwatorskiej, zewidencjonowane stanowiska archeologiczne.

2.8. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego

Aktualne zagospodarowanie terenu oraz stan poszczególnych elementów środowiska charakteryzuje się pośrednim stopniem przekształcenia cech naturalnych, ze względu na istniejące rolnicze zagospodarowanie terenu.

Po dokładnej analizie i ocenie aktualnego stanu środowiska przyrodniczego na analizowanym obszarze stwierdzono, iż powstanie nowego zainwestowania nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, a zaniechanie realizacji projektu planu uniemożliwi dalszy rozwój regionu. Przekształcenie terenu związane z realizacją zapisów planu spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i naruszenie istniejących siedlisk przyrodniczych roślin, jest to jednak niewspółmiernie mniejsza szkoda niż w przypadku większej swobody prawnej, która może doprowadzić do niepożądanego zmiany zagospodarowania terenu.

Zaniechanie realizacji projektu planu spowoduje, że lokalizacja nowej zabudowy prowadzona będzie częściowo w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy, które nie zawierają odpowiednich zapisów chroniących środowisko przyrodnicze, a częściowo w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nie stanowią skutecznego narzędzia umożliwiającego kształtowanie ładu przestrzennego (przynoszą negatywne skutki w skali lokalnej). Realizacja inwestycji w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy równoznaczna jest z brakiem z góry określonych ram dotyczących intensywności, parametrów i form zabudowy. Istnieje zatem zagrożenie, że tereny przeznaczone pod nową zabudowę zostaną zbyt intensywnie lub chaotycznie zainwestowane. Istnieje także ryzyko wprowadzenia na omawiany obszar funkcji niezgodnych z jego charakterem i generujących dla otoczenia zbyt dużo negatywnych oddziaływań.

Dodatkowo brak realizacji ustaleń projektu planu miejscowego może przyczynić się do wprowadzenia chaosu przestrzennego oraz powstania konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocena skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu

W zakresie przewidywanego oddziaływania skutków realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego stwierdza się, iż projektowane przeznaczenie obszaru oddziaływać będzie w różny sposób na aktualny stan środowiska. W przypadku terenów niezainwestowanych wpływ projektu planu miejscowego na środowisko nie będzie rażąco szkodliwy dla środowiska, aczkolwiek może zmniejszyć się powierzchnia terenów biologicznie czynnych, w tym zmniejszy się przepuszczalność terenu na skutek utwardzenia nawierzchni przez planowaną zabudowę. Dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych, aczkolwiek nie spowoduje to znaczących przekształceń powodujących zagrożenia środowiskowe. Według mapy hydrograficznej Polski obszar objęty planem znajduje się na terenie o przepuszczalności słabej na gruntach, na których występują gliny i pyły.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu na przedmiotowym terenie ustalono:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego, z uwzględnieniem pkt 6;
- 2) dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć, mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z uwzględnieniem pkt 3, 5, 6 z zakazem:
 - a) elektrowni konwencjonalnych, elektrociepłowni,
 - b) instalacji do przetwarzania lub przechowywania odpadów promieniotwórczych,
 - c) grzebowisk zwłok zwierzęcych,
 - d) instalacji do przetwarzania produktów zawierających azbest,
 - e) instalacji do produkcji mas bitumicznych,
 - f) instalacji do zgazowywania, odgazowywania lub upłynniania węgla lub łupku bitumicznego, instalacji do wytwarzania smarów z ropy naftowej,
 - g) instalacji do brykietowania węgla kamiennego lub brunatnego,
 - h) instalacji do przerobu kopalin,
 - i) wierceń wykonywanych w celu składowania odpadów promieniotwórczych;
- 3) zakaz lokalizacji działalności gospodarczej, polegającej na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, przeładunku, zbieraniu, przetwarzaniu, obróbce, termicznemu przekształcaniu, w tym spalaniu oraz krakingu odpadów, z uwzględnieniem pkt 4;

- 4) dopuszczenie gromadzenia i przetwarzania odpadów, wyłącznie jeśli wynika to z procesu technologicznego danego wytwórcy;
- 5) zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni;
- 6) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 7) przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokim stopniu sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy zgodnej z przepisami odrębnymi oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej z uwzględnieniem pkt 5, 8;
- 8) w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 9) zakaz przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi;
- 10) zagospodarowanie i zabudowa terenów nie może powodować zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych;
- 11) nakaz zapewnienia właściwego klimatu akustycznego na terenach objętych ochroną akustyczną, z uwzględnieniem pkt 12, 13;
- 12) w zakresie ochrony przed hałasem dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem U, P/U:
 - a) w przypadku lokalizacji hoteli i pensjonatów teren zalicza się do terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
 - b) w przypadku lokalizacji przedszkoli i placówek edukacyjnych, teren zalicza się do terenów zabudowy związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- 13) w przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, nakaz zastosowania skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 14) w zakresie gospodarki odpadami: zagospodarowanie odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

O stanie powietrza atmosferycznego decyduje przede wszystkim wielkość i przestrzenny rozkład emisji pochodzących z różnych źródeł. Na jakość powietrza obszaru objętego projektem planu wpływ ma znajdująca się w otoczeniu droga krajowa nr 11. Ustalenia projektu planu nie mają jednak wpływu na wzmożony ruch pojazdów na w/w ciągach komunikacyjnych. Na drodze krajowej nr 11 na odcinku ŚRODA WLKP./OBWODNICA/ średni dobowy ruch pojazdów silnikowych ogółem w 2020-

2021 r. wynosił 15561 pojazdy, w tym 40 motocykli, 10233 samochodów osobowych mikrobusów, 1900 lekki samochodów ciężarowych, 556 samochodów ciężarowych bez przyczepy, 2776 samochodów ciężarowych z przyczepą, 44 autobusy oraz 12 ciągniki rolnicze. W związku z powyższym nie dominują na odcinku drogi krajowej nr 11 samochody ciężarowe, które są największym źródłem emisji hałasu.

Realizacja ustaleń projektu planu wiązać się będzie z emisją zanieczyszczeń pochodzących z źródeł punktowych związanych z ogrzewaniem budynków. Przewiduje się, że realizacja planu miejscowego spowodować może wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza jedynie w przypadku lokalizacji nowej zabudowy.

Poziom emisji niekorzystnych substancji do powietrza związany z realizacją nowej zabudowy będzie odmienny na etapie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie prowadzenia prac budowlanych źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza będą silniki pojazdów i maszyn budowlanych oraz prace ziemne. Uciążliwość placu budowy, rozumiana w tym przypadku jako przekroczenie standardów jakości środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń, ograniczy się tylko do tych odcinków, które przesuwają się będą w miarę postępowania prac budowlanych. Ponadto emisja do atmosfery powstająca w trakcie realizacji ustaleń projektu planu będzie czasowa, ze skutkiem odwracalnym, a przy zachowaniu odpowiednich norm pracy może być znacznie zminimalizowana.

Projekt planu nakazuje przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokim stopniu sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy zgodnej z przepisami odrębnymi oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej z uwzględnieniem zakazu lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni oraz w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi (zgodnie z działaniami naprawczymi zawartymi w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej przyjętym uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej – dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954).

W zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. z uchwałą nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw). „Ograniczenia i zakazy dotyczą:

- 1) instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, poz. 791, poz. 1089 i poz. 1387), takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli:
 - a) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
 - b) wydzielają ciepło poprzez:
 - i) bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
 - ii) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub
 - iii) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza;
- 2) podmiotów eksploatujących instalacje wymienione w pkt 1.”

W związku z powyższym na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń, dlatego też w projekcie planu miejscowego nie zaszła konieczność wprowadzenia innych środków organizacyjnych i technicznych służących ograniczeniu ich ewentualnego niekorzystnego oddziaływania.

W zakresie wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na klimat nie przewiduje się znaczących oddziaływań. Projektowane przeznaczenie terenu nie spowoduje zmiany warunków klimatycznych w rejonie. Lokalnie wystąpić może nieznaczne ocieplenie mikroklimatu poprzez zastosowanie rozwiązań grzewczych i technologicznych w nowoprojektowanych budynkach czy ograniczenie wilgotności poprzez wprowadzenie powierzchni utwardzonych, co jednak nie będzie generowało niekorzystnych oddziaływań w tym zakresie.

Monitoring wpływu zmian klimatu jest działaniem niezwykle istotnym i został wskazany w odniesieniu do poszczególnych sektorów i obszarów w ramach właściwych kierunków działań SPA2020 (Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030).

3.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z obowiązującymi wymogami, określone w projekcie planu miejscowego założenia rozwoju przestrzennego opierają się na rzeczywistym rozpoznaniu stanu zasobów wodnych. Założenia te gwarantują ochronę tych zasobów poprzez uwzględnienie określonych warunków i ograniczeń w ich wykorzystaniu. Podkreślić należy, że wszelkie zamierzenia melioracyjne powinny podlegać szczególnej kontroli i ocenie wpływu na środowisko. Na obszarze objętym projektem planu ustalono, iż zagospodarowanie i zabudowa terenów nie może powodować zagrożenia

zanieczyszczenia wód podziemnych. W zakresie urządzeń melioracyjnych ustalono nakaz zachowania i utrzymania systemu melioracyjnego z dopuszczeniem jego przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi (m.in. ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne). Efekty melioracji wodnych w zasadniczym stopniu zależą od poziomu realizacji procesów eksploatacyjnych w systemach wodno-gospodarczych. Powinien więc funkcjonować tam system eksploatacji uwzględniający relacje: człowiek – urządzenia melioracyjne – środowisko przyrodniczo-rolnicze. Rolę gospodarza zasobów wodnych i użytkownika zastępczego urządzeń melioracyjnych powinna spełniać służba eksploatacyjna, odpowiednio zorganizowana i przygotowana (prawnie, technicznie i ekonomicznie) do realizacji powierzonych jej zadań. Prawidłowe utrzymanie cieków nie tylko gwarantuje niezbędną przepustowość hydrauliczną i sprawność działania systemu melioracyjnego, lecz także chroni koryto przed gromadzeniem się niepożądanych substancji mineralnych w mulistym dnie oraz przed skutkami procesów gnilnych zachodzących w roślinach nie usuniętych w odpowiednim czasie.

Dopuszczono budowę, przebudowę, rozbudowę, odbudowę, rozbiórkę i remonty sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Ustalono zaopatrzenie budynków w wodę z sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie). Ustalenia planu nakazują ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 "Subzbiornik Inwrocław - Gniezno" granice, którego określają przepisy odrębne, poprzez zabudowę i zagospodarowanie terenu objętego planem (poprzez przepisy odrębne rozumie się m.in. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu ustalenia i ewidencjonowania przebiegu granic obszarów dorzeczy, regionów wodnych oraz zlewni).

Negatywne oddziaływania na wody podziemne można ograniczyć m.in. poprzez następujące działania:

- inwentaryzację zarówno faktycznych, jak i potencjalnych ognisk zanieczyszczeń wód podziemnych,
- wykonania barier izolujących ogniska zanieczyszczeń od wód podziemnych, np. ścianki szczelne, ekrany, bariery drenażowe itp.,
- likwidację zanieczyszczeń, które już przedostały się do wód podziemnych, czyli nakaz rekultywacji gruntów i wód zanieczyszczonych substancjami chemicznymi (np. poprzez zastosowanie technicznych środków oczyszczania; wykorzystanie i ewentualne wspomaganie naturalnych procesów samooczyszczania).

Ustalenia projektu planu regulują zasady gospodarki wodno-ściekowej, w związku z czym realizacja ustaleń projektu planu gwarantuje ochronę wód powierzchniowych i podziemnych zarówno w trakcie realizacji, jak i eksploatacji inwestycji.

W przypadku wód opadowych i roztopowych ustalono ich odprowadzanie zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z §28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, na której sytuowane są budynki powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Zgodnie z §28 ust. 2 rozporządzenia w przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z §8 pkt 1 rozporządzenia budynki niskie to budynki do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie. W przypadku terenów z budynkami niskimi podstawową zasadą zagospodarowania wód opadowych i roztopowych winno być ich zatrzymanie na terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika (np. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione). Natomiast dopuszczenie możliwości odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej powinno odbywać się na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania wód opadowych i roztopowych są ograniczone (np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, trudne warunki gruntowo-wodne itd.).

Odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych odbywać się będzie zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Zgodnie z §26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z art. 26 ust. 3 rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia sieci kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi,

pod warunkiem zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska. Preferowane było by lokalizowanie nowej zabudowy na terenach objętych planem dopiero po podłączeniu do sieci kanalizacji sanitarnej i tym samym uniknięcie zastosowania rozwiązań indywidualnych. Jednakże wprowadzenie takiego nakazu nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Należy zatem realizować w pełni szczelne zbiorniki bezodpływowe oraz bezawaryjne oczyszczalnie ścieków, tak by nie doszło do zanieczyszczenia wód podziemnych, gleby a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Zagadnienie to jest szczególnie istotne biorąc pod uwagę zobowiązania Polski jako członka Unii Europejskiej, do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych na terenach oznaczonych w planie spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych, aczkolwiek nie spowoduje to znaczących przekształceń powodujących zagrożenie środowiskowe. Zapisy projektu planu dopuszczają również niwelację terenu bez naruszania interesu osób trzecich i istniejących stosunków wodnych. Ustalenia planu nakazują ochronę.

W związku z powyższym ustalenia planu nie wpłyną negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla wód powierzchniowych i podziemnych oraz na ustanowione dla nich cele środowiskowe, określone w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

3.3. Oddziaływanie na powierzchnię terenu, gleby i zasoby naturalne

Dla części obszaru objętego projektem planu, która jest niezainwestowana ustalone zostały takie wskaźniki intensywności zabudowy i powierzchni terenu biologicznie czynnego, które nie dają możliwości nadmiernego zintensyfikowania zabudowy.

Realizacja nowych budynków spowoduje trwałe wyłączenie i uszczelnienie fragmentów powierzchni ziemi, na których zostaną one posadowione. Konieczne będzie prowadzenie wykopów i wykonanie fundamentów pod konstrukcje budowlane. Spowoduje to nie tylko powstanie nadmiaru mas ziemnych, które trzeba będzie zagospodarować, ale także spowoduje zmiany w profilu glebowym (nadmierne zagęszczenie, zmiana przepuszczalności podłoża). Są to zmiany nieuniknione i związane z realizacją każdego typu inwestycji budowlanych.

Przy prowadzeniu prac ziemnych, a przede wszystkich wykopów, należy zachować szczególną ostrożność, gdyż wybranie utworów powierzchniowych, w tym gleby stanowiącej naturalny kompleks sorpcyjny, spowoduje skrócenie drogi, a więc i czasu migracji ewentualnych zanieczyszczeń w głąb

gruntu, z następstwem do wód podziemnych. Niedopuszczalne jest też używanie do prac budowlanych niesprawnych czy uszkodzonych maszyn i urządzeń.

W celu ograniczenia występowania negatywnych skutków lokalizacji nowej zabudowy na tych terenach wprowadzono zapisy określające obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych działkach budowlanych.

Zmiany ukształtowania terenu i właściwości gruntów mogą wystąpić także w skutek dopuszczonych w projekcie planu robót w zakresie budowy, przebudowy, rozbudowy, odbudowy, rozbioru i remontów sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w obrębie omawianego obszaru. Zapisy projektu planu nakazują zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej, dopuszczenie stosowania energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych o mocy zgodnej z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem zakazu lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni. Dopuszczono realizację inwestycji elektroenergetycznych oraz usuwanie kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi, zgodnie z przepisami odrębnymi. W projekcie planu ustalono zaopatrzenie w gaz z dystrybucyjnej sieci gazowej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszczono uzbrojenie terenu w zakresie usług telekomunikacyjnych, w oparciu o istniejącą i projektowaną sieć telekomunikacyjną. Przekształcenia powierzchni terenu będą miały jednak charakter lokalny i czasowy. Trwałe oddziaływanie na właściwości gruntów wystąpi jedynie poprzez umieszczenie pod powierzchnią terenu poszczególnych elementów infrastruktury technicznej. Ze względu na niewielką skalę działania, nie wpłynie to jednak na zmianę ukształtowania powierzchni terenu i warunki gruntowe.

Wprowadzenie nowej zabudowy na analizowanym obszarze spowoduje wzrost ilości wytwarzanych odpadów. Zapisy projektu planu nakładają obowiązek zagospodarowania ich zgodnie z przepisami odrębnymi. Sugeruje się zapobiegać powstawaniu odpadów u źródła, wykorzystywać technologie odzysku i recyklingu odpadów, co wpłynie na usprawnienie systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy.

Na terenie objętym projektem planu ustalono:

- uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek złoża wód leczniczych "Środa IG-2" Nr 16556, którego granice określono na rysunku planu, zgodnie z ustaleniami projektu uchwały oraz przepisami odrębnymi;
- uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek złoża gazu ziemnego "Środa Wielkopolska" Nr 12079, którego granice określono na rysunku planu, zgodnie z ustaleniami projektu uchwały oraz przepisami odrębnymi;

- uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek obszaru i terenu górniczego gazu ziemnego „Środa Wielkopolska” Nr 12079, którego granice określono na rysunku planu, zgodnie z ustaleniami projektu uchwały oraz przepisami odrębnymi.

W związku z tym ustalenia projektu planu nie powinny generować żadnych negatywnych oddziaływań w tym zakresie.

3.4. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje zmianę krajobrazu obszaru objętego ustaleniami projektowanego dokumentu. Największy wpływ na krajobraz będzie miało powstanie nowej zabudowy. Nie będą one jednak negatywne - projektowane przeznaczenie terenu będzie tworzyć harmonijną całość. Wszelkie zapisy dotyczące krajobrazu oparte są o Europejską Konwencję Krajobrazową sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 roku (Dz. U. 2006 Nr 14, poz. 98), w tym potrzebę ochrony krajobrazu i konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu, tak aby ukierunkować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Warunkiem takiego stanu rzeczy jest jednak ustosunkowanie się na etapie realizacji projektu planu miejscowego odpowiednio do możliwości środowiska. Niewątpliwie korzystne dla kształtowania krajobrazu jest ustalenie wielkości wskaźników powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej. W projekcie planu ustalono wskaźnik nadziemnej intensywności zabudowy od 0 do 1 oraz powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej. W związku z powyższym ustalenia planu nawiązują do istniejących uwarunkowań urbanistycznych.

Krajobraz analizowanego obszaru stanowi obszar rolniczy, niezabudowany. Sąsiedztwo dla omawianego terenu stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej, zabudowy usługowej oraz pola uprawne. W sąsiedztwie planu przebiega droga krajowa nr 11, droga gminna oraz linia kolejowa – kolej wąskotorowa. Ustalenia projektu planu odnoszą się do istniejącego stanu zagospodarowania obszaru opracowania oraz terenów położonych w sąsiedztwie w kontekście dostosowania się do istniejących uwarunkowań urbanistycznych (funkcji terenów, zasad kształtowania zabudowy itp.).

3.5. Oddziaływanie na klimat akustyczny oraz promieniowanie pól elektromagnetycznych

Ochrona przed hałasem zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska polega na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie. W przypadku, gdy nie jest to możliwe należy zastosować techniki pozwalające na obniżenie hałasu do poziomu dopuszczalnego. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu

równoważnego hałasu jest przyporządkowanie danego terenu do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób zagospodarowania.

W projekcie planu nakazano zapewnienie właściwego klimatu akustycznego na terenach objętych ochroną akustyczną. Projekt planu miejscowego ustala ochronę akustyczną dla terenu oznaczonego na rysunku projektu planu symbolem U oraz P/U. W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz rozporządzenia Ministra Środowiska dnia 1 października 2012 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tab. 1) teren U oraz P/U zalicza się do:

- w przypadku lokalizacji hoteli i pensjonatów teren zalicza się do terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
- w przypadku lokalizacji przedszkoli i placówek edukacyjnych, teren zalicza się do terenów zabudowy związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Na terenie U oraz P/U ustala się zakaz lokalizacji szpitali oraz domów opieki społecznej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

W przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, nakazano zastosowanie skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dodatkowo w celu podniesienia jakości środowiska przyrodniczego i jeszcze większej jego ochrony proponuje się zastępowanie dotychczas stosowanych źródeł energii elektrycznej odnawialnymi, za wyjątkiem lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni.

Należy uwzględnić w zagospodarowaniu i zabudowie działek ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi m.in. Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 9 czerwca 2022 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. W projekcie planu ustalono uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek budowlanych pasów ochrony funkcyjnej wzdłuż istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych, w poziomie nie mniejsze niż:

- dla linii napowietrznych średniego napięcia SN 15 kV: 14,0 m po 7,0 m po każdej ze stron od osi linii,
- dla linii kablowych podziemnych średniego napięcia SN 15 kV oraz niskiego napięcia nn-0,4 kV: 0,5 m, po 0,25 m po każdej ze stron od osi linii.

W pasach ochrony funkcyjnej ustalono zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, będącej w kolizji z liniami elektroenergetycznymi, zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznych. Na terenie P/U nakazano uwzględnienie ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu w sąsiedztwie linii kolejowej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla terenów P/U, 1KDW i 2KDW ustalono nakaz realizacji zieleni izolacyjnej, zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem infrastruktury technicznej. Roślinność wysoka doskonale tłumi hałas oraz pochłania zanieczyszczenia, stanowiący środek organizacyjny przeciw ewentualnemu niekorzystnemu oddziaływaniu emisji substancji do powietrza.

Ustalenia projektu planu miejscowego nie powinny wpływać na nasilenie się emisji hałasu oraz nie będą generowały niekorzystnego promieniowania pól elektromagnetycznych szkodliwych dla zdrowia ludzi pod warunkiem stosowania się do zapisów zawartych w projekcie planu oraz niniejszej prognozie. Projekt planu miejscowego poprzez swoje zapisy wspomaga utrzymanie właściwego klimatu akustycznego terenów objętych ochroną akustyczną.

3.6. Oddziaływanie na świat roślinny i zwierzęcy - różnorodność biologiczną, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Realizacja nowego zagospodarowania na obszarze objętego projektem spowoduje zmianę charakteru występującej tu roślinności. Dotychczas istniejąca roślinność zostanie po części zastąpiona zielenią urządzoną, wykształconą w ramach wymaganej powierzchni biologicznie czynnej.

Wprowadzenie nowej zabudowy w poszczególnych częściach obszaru objętego opracowaniem spowodować może zmiany żyjącej tu fauny. Na nowych terenach inwestycyjnych realizacja projektu planu może spowodować niszczenie siedlisk, poprzez ograniczenie powierzchni życiowej występujących tu gatunków zwierząt. Biorąc jednak pod uwagę charakter fauny występującej na terenach zainwestowanych i w ich sąsiedztwie nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na populację zwierząt. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że lokalne populacje zwierząt przyzwyczają się do nowych warunków bytowych. Powstanie nowej zabudowy, a tym samym nowych siedlisk, spowoduje wzrost fauny koegzystującej z człowiekiem.

Obszar objęty projektem planu nie jest położony w granicach powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ustalenia projektu planu nie będą wpływać negatywnie na powierzchniowe formy ochrony przyrody ustanowione ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz nie będą wpływać negatywnie na różnorodność biologiczną. Ustalenia projektu planu są zgodne z celami i przedmiotami znajdujących się w sąsiedztwie obszarów chronionych tj. w odległości ok. 700 m obszaru chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie” oraz w odległości ok. 160 m obszaru Natura 2000 Dolina Średzkiej Strugi PLH300057.

3.7. Oddziaływanie na zdrowie ludzi i dziedzictwo kulturowe

Nie przewiduje się, aby prawidłowo zrealizowany projekt planu zagospodarowania przestrzennego obszaru będącego przedmiotem oceny negatywnie wpłynął na zdrowie ludzi. Jednak dla prawidłowej jego ochrony, należy przestrzegać ustaleń planu, zwłaszcza w zakresie sanitacji terenu, gospodarki odpadami, wykorzystania rozwiązań grzewczych i technologicznych minimalizujących emisję zanieczyszczeń do atmosfery oraz zachować istniejącą i projektowaną powierzchnię biologicznie czynną. Ze względu na emisję substancji gazowych i pyłowych, a także substancji zawartych w spalinach, które odpowiedzialne są za powstawanie wielu schorzeń, należy przestrzegać dopuszczalnych norm w tym zakresie. Istotne dla zdrowia ludzi jest także stosowanie się do przepisów odrębnych w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego nie przewiduje się, aby ustalenia projektu planu mogły mieć jakiegokolwiek negatywny wpływ na obszary i obiekty objęte ochroną w myśl ustawy z dnia 23 lipca

2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej ustalono na części terenu P/U w strefie ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, określonych na rysunku planu nakaz zachowania przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

3.8. Oddziaływanie na dobra materialne

Podczas realizacji ustaleń projektu planu, nie przewiduje się negatywnego wpływu na dobra materialne należące do osób trzecich. Rozwój zainwestowania, a przez to wzrost dóbr materialnych – nieruchomości przez poszczególnych mieszkańców – jest oddziaływaniem pozytywnym. Wszelkie prace związane z realizacją nowych inwestycji nie będą wykraczać poza granice działek, do których inwestor posiada tytuł prawny. W projekcie planu ustalono, w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych stanowiących przeszkody lotnicze dostosowanie się do obowiązujących przepisów odrębnych. Wszelkie oddziaływania związane z prowadzoną działalnością usługową nie mogą powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi.

3.9. Ryzyko występowania poważnych awarii, bezpieczeństwo mienia

Przeznaczenie analizowanego obszaru może wiązać się z ryzykiem wystąpienia awarii, jednakże na etapie sporządzania projektu planu nie jest wiadome jakie w przyszłości inwestycje mogą powstać na przedmiotowym terenie. Ustalenia planu wprowadzają zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi. Przyjęte rozwiązania projektowe dotyczące warunków zagospodarowania przestrzennego analizowanego obszaru gwarantują bezpieczeństwo mieszkańcom i ochronę ich mienia.

W zakresie zasad ochrony przeciwpożarowej – należy uwzględnić przepisy ochrony przeciwpożarowej w zakresie zaopatrzenia w wodę, dróg pożarowych, planowanej zabudowy, zgodnie z przepisami w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych a także przepisami odrębnymi.

Ponadto projekt planu miejscowego narzuca uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalenie to dotyczy wszystkich sieci infrastruktury technicznej, a przez przepisy odrębne należy rozumieć przede wszystkim ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 czerwca 2022 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny

odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Przy zagospodarowaniu i zabudowie działek należy uwzględniać również Polskie Normy.

Nawiązując tym samym do ograniczeń wynikających z odległości technicznych, dla obszaru objętego planem istotne są odległości od sieci infrastruktury technicznej w przypadku sadzenia drzew jak i lokalizowania infrastruktury w pobliżu drzew:

- dla sieci gazowej: na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 r. poz. 640 – min. 2 m od gazociągów średnicy do DN 300 oraz min. 3 m od gazociągów o większej średnicy;
- dla sieci energetycznej: zgodnie z Polską Normą PN-5100 -1: min. 2m;
- dla sieci telekomunikacyjnej: na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. – min. 2 m;
- dla sieci wodociągowej: zgodnie z normami COBRTI INSTAL – min. 2 m mierzone od środka drzewa, dla pomników przyrody min. 15 m;
- dla sieci ciepłowniczej: zgodnie z normami COBRTI INSTAL – min. 2 m mierzone od rzutu korony.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 31 maja 2025 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie, najmniejsza odległość telekomunikacyjnego obiektu budowlanego od skrajni lub innego obiektu budowlanego - obiektu małej architektury i budynku, przy której nie wymaga się stosowania zabezpieczenia specjalnego bądź szczególnego, na odcinkach zbliżeń i skrzyżowań wynosi 0,5 m. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 r. poz. 640 – stosuje się odległość min. 2 m od gazociągów średnicy do DN 300 oraz min. 3 m od gazociągów o większej średnicy.

Należy pamiętać, że powyżej podane parametry mogą ulec zmianie. Nie stanowią uregulowań prawnych, należy się odnieść zawsze do aktualnych publikacji prawnych. Konieczne jest zatem sprawdzenie aktualności przepisów lub wytycznych dotyczących wybranych odległości od sieci infrastruktury technicznej.

Analizowany obszar położony jest również poza granicami obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, w związku z czym rozpatrywanie ustaleń projektu planu w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego uznaje się za bezpodstawne.

4. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i pozostałych ustaleń projektu planu

4.1. Zgodność projektu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazuje rozwiązania zagospodarowania obszaru, które oparte są na uwarunkowaniach środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru. Realizacja ustaleń planu jest zgodna z cechami i stanem poszczególnych komponentów środowiska naturalnego. Realizacja nowych inwestycji zgodna będzie z przepisami ochrony środowiska i zagwarantuje prawidłową ochronę zdrowia i mienia ludzi.

4.2. Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska m.in. poprzez uwzględnienie konieczności ochrony wód, gleb, ziemi, ochronę walorów krajobrazowych środowiska, ochronę powietrza, ochronę przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi. Projekt planu, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza, spełnia te warunki.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody m.in. zachowanie różnorodności biologicznej, utrzymanie stabilności ekosystemów, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków flory i fauny wraz z ich siedliskami, ochrona zieleni. Projekt planu miejscowego spełnia te warunki.

Ustalenia projektu planu respektują również szereg innych przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska gwarantując tym samym jego zrównoważony rozwój i ład przestrzenny.

4.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, międzynarodowym i wspólnotowym

Praktycznie wszystkie dokumenty poruszające problematykę ochrony środowiska przyrodniczego na szczeblu wspólnotowym i krajowym wywodzą się z kilku dokumentów międzynarodowych. Obecnie za najważniejszą zasadę prowadzenia polityk i działań na różnych szczeblach administracyjnych oraz w różnych sektorach gospodarki uważa się zasadę zrównoważonego rozwoju, która sformułowana została na Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro w 1992 roku (Konwencja o różnorodności biologicznej).

Innym ważnym dokumentem o charakterze międzynarodowym jest Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek, który powstał w wyniku dyskusji nad podstawowymi wyzwaniami

współczesnego świata. II część pt. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody” stanowi najistotniejszą część przedmiotowego dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska. Składa się ona z 14 rozdziałów traktujących o potrzebach badań środowiska, zapobieganiu zagrożeniom, zwalczaniu negatywnych zjawisk w środowisku, ochronie zasobów środowiska, bezpiecznym gospodarkom itd.

Zaznaczyć należy, że Polska podpisała wiele dokumentów o charakterze międzynarodowym dotyczącym problematyki ochrony środowiska. Wymieć należy tu m.in. Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Nowy Jork, 9 maj 1992 r.) czy Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości (Genewa, 13 listopad 1979 r.).

Unia Europejska wyraża swoją troskę o środowisko przyrodnicze poprzez podejmowanie szeregu uchwał, rozporządzeń i dyrektyw unijnych. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 roku w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji,
- Dyrektywę 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza,
- Rozporządzenie Rady 3254/92/EWG/ z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zaznaczyć należy, że wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej na wszystkie krajowe akty prawne nałożony został obowiązek dostosowania do prawa unijnego. Mimo, że większość przepisów polskiego prawa zostało już dostosowanych, to proces ten nie został jeszcze zakończony.

Podkreślić należy również fakt, że oceniając w projektowanym dokumencie realizację celów oraz sposobów ochrony środowiska w odniesieniu do prawa krajowego, zostaje jednocześnie spełniony warunek oceny w odniesieniu do szczebla międzynarodowego (bo dokumenty te są w swojej istocie bardzo ogólne) oraz wspólnotowego (bo zawiera swoje odpowiedniki w prawie polskim).

Wszystkie dokumenty prawne w Polsce odnosić się muszą do Konstytucji Rzeczypospolitej Polski przyjętej w 1997 roku - najważniejszego dokumentu prawnego w Polsce. W art. 5 Konstytucji

stwierdzono, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto w niniejszym dokumencie ustala się ochronę środowiska jako obowiązek m.in. władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Najważniejszym dokumentem poruszającym problem ochrony środowiska w Wielkopolsce jest Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez Województwo Wielkopolskie polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program ma stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem łączącą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu wojewódzkim.

Przy opracowaniu projektu planu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Zawarte one zostały m.in. w takich dokumentach jak:

- Strategia Rozwoju Gminy Środa Wielkopolska na lata 2021-2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024,
- Strategia Rozwoju Powiatu Średzkiego na lata 2015-2025,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska ze zmianami,
- Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym,
- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2023, WIOŚ, Poznań,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Do najważniejszych celów ochrony środowiska zalicza się:

- ochronę powietrza atmosferycznego,
- utrzymanie i ochronę walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych,
- ochrona wód, gleby i różnorodności biologicznej,
- ochrona zdrowia ludzi przed hałasem.

Po przeanalizowaniu i ocenie ww. celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym stwierdzono, iż projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje je w zakresie:

- ochrony powietrza atmosferycznego przed szkodliwymi emisjami, poprzez m.in. zapis projektu planu ustalający przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokim stopniu sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy zgodnej z przepisami odrębnymi oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej z uwzględnieniem zakazu lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni oraz w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi,
- utrzymania i ochrony walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych, poprzez m.in. rozwiązania przestrzenne uwzględniające konieczność zachowania parametrów i wskaźników zabudowy gwarantujących zachowanie ładu przestrzennego, zapis odnoszący się do zachowania powierzchni biologicznie czynnej,
- ochrony wód, gleby oraz różnorodności biologicznej, poprzez m.in. zapisy odnośnie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami,
- ochrony zdrowia ludzi przed hałasem, poprzez zapisy określające konieczność zapewnienia właściwego klimatu akustycznego na terenach objętych ochroną akustyczną.

Opracowany projekt planu uwzględnia, przy założeniu realizacji uwag zawartych w niniejszej prognozie, ograniczenie ujemnego wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, a także ustala zasady tego zagospodarowania zgodnie z zasadami ochrony środowiska i polityką przestrzenną gminy.

4.4. Ochrona różnorodności biologicznej oraz zapobieganie zagrożeniom środowiska, w tym zdrowia ludzi i zwierząt

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie stanowić istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego pod warunkiem stosowania się do zawartych w uchwale i prognozie ustaleń oraz respektowania przepisów odrębnych w tym zakresie.

Ochrona bioróżnorodności zapewniona została głównie poprzez określenie wskaźników i zasad kształtowania powierzchni biologicznie czynnej, a także ustalenia odnoszące się do ochrony poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

5. Informacje końcowe

5.1. Zalecenia dotyczące możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko ustaleń projektu planu

Ze względu na charakter planowanego przeznaczenia obszaru nastąpi ingerencja w środowisko przyrodnicze, gdzie poszczególne jego komponenty, w tym przede wszystkim powierzchnia ziemi i krajobraz ulegną przekształceniom. Na krajobraz wpływ będzie miała głównie forma powstającej zabudowy. Powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniom z uwagi na wprowadzenie na przedmiotowym obszarze obiektów kubaturowych oraz urządzeń infrastruktury technicznej. Stopień zmian w środowisku nie będzie jednak negatywny, a projektowane przeznaczenie terenu będzie tworzyło harmonijną całość. Warunkiem takiego stanu rzeczy będzie stosowanie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów zawartych w projekcie planu odpowiednio do możliwości środowiska.

W związku z powyższym, w prognozie nie wskazuje się dodatkowych zaleceń dotyczących konieczności wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu.

5.2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Monitoring środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu może polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje (m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu). WIOŚ raz na rok publikuje nowe wyniki pomiarów, jednakże nie zawsze wykonane są one dla wszystkich branych pod uwagę punktów pomiarowych, w związku z tym proponuje się regularne badanie sytuacji w ramach możliwości z naciskiem na coroczną kontrolę. Może on być prowadzony również w ramach indywidualnych zamówień. Zaznaczyć należy, że w przypadku bazowania na wynikach uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, muszą one odnosić się do obszaru objętego projektem planu. Szczególną uwagę powinno się zwrócić na badania dotyczące wód podziemnych, poziom hałasu oraz jakości powietrza.

Niezależnie od ww. instytucji Wójt może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska

na danym terenie. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

W kontekście wpływu realizacji ustaleń omawianego w prognozie projektu planu na poszczególne komponenty środowiska, istotne będzie zatem monitorowanie:

- utrzymania minimalnego (ustalonego w projekcie planu) udziału powierzchni biologicznie czynnej (raz na rok),
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej (pomiar hałasu szczególnie na terenach narażonych na jego oddziaływanie) (raz na rok),
- respektowania stosowania urządzeń o wysokim stopniu sprawności (raz na rok).

Precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania, niemniej wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń projektu planu najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku. Należy również zauważyć, iż zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu powinien być dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń projektu planu, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji.

5.3. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty planem nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości do granic państwa we wszystkich kierunkach przekraczają wartość co najmniej 100 km. Skutki realizacji projektu planu nie będą więc mieć znaczenia transgranicznego w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Żabikowo. Dla w/w obszaru określony został stan środowiska przyrodniczego oraz jego problemy istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

Część pierwsza opracowania obejmuje podstawy formalno-prawne oraz cel opracowania, akty prawne i materiały źródłowe oraz metody, za pomocą których sporządzono niniejszą prognozę. Podstawowym jej celem jest pełne i właściwe uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych charakterystycznych dla analizowanego obszaru wraz z identyfikacją potencjalnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe będących wynikiem realizacji projektu planu.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w województwie wielkopolskim, w powiecie średzkim, w gminie Środa Wielkopolska, na terenie obrębu Żabikowo. Powierzchnia planu to teren ok. 28,58 ha. Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalają następujące przeznaczenia terenu dla poszczególnych części obszaru tj.: teren zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem U; teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem P/U; tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1KDW, 2KDW. Krajobraz analizowanego obszaru stanowią tereny upraw rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z zabudową zagrodową, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz zabudowa usługowa wraz z parkingiem dla tirów. Sąsiedztwo dla omawianego terenu stanowią również tereny upraw rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z zabudową zagrodową oraz zabudowa usługowa. W sąsiedztwie znajduje się również boisko sportowe, droga krajowa nr 11 (docelowo ekspresowa S11), droga gminna oraz linia kolejowa – kolej wąskotorowa.

W rozdziale drugim scharakteryzowano, przeanalizowano oraz oceniono istniejący stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Znalazły się tu informacje dotyczące położenia fizyczno-geograficznego, budowy geologicznej i warunków glebowych, surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków klimatycznych, roślinności i świata zwierzęcego, jakości powietrza i klimatu akustycznego oraz obiektów i obszarów chronionych. Na samym końcu tego rozdziału określono potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu.

Według podziału fizyczno-geograficznego (J. Kondracki 1998) obszar objęty zasięgiem leży w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (315) w dwu makroregionach, tj. na Pojezierzu Wielkopolskim (315.5) w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska (315.56) oraz fragmentarycznie na południowym zachodzie w Pradolinie Warciańsko-Odrzańskiej (315.6) w obrębie mezoregionu

Kotlina Śremska (315.64) (ryc. 2). Natomiast według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego obszar ten przynależy do dwóch regionów, tj. Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (B) - subregion Odcinek Śremski (B4) i Wysoczyzny Gnieźnieńskiej (IX) – subregion Równina Średzka (IX1). Pod względem hipsometrycznym analizowany obszar jest względnie płaski. Fragment doliny Warty w południowo-zachodniej części obszaru wcina się na kilkanaście metrów poniżej powierzchni wysoczyzny. Na terenie objętym projektem planu nie udokumentowano i nie zarejestrowano terenów, na których występują osuwiska, ani terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach złoża wód leczniczych „Środa IG-2” Nr 16556”, w granicach złoża gazu ziemnego „Środa Wielkopolska” Nr 12079 oraz w granicach obszaru i terenu górniczego gazu ziemnego „Środa Wielkopolska” Nr 12079 (koncesja Ministra Środowiska nr 8/2010 z dnia 09.07.2010 r. na wydobywanie gazu ziemnego ze złoża „Środa Wielkopolska” – ważna do dnia 09.07.2030 r.). Teren objęty projektem planu obejmuje koncesja nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. udzielona PGNiG S.A. w Warszawie, na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „Kórnik-Środa” – ważna do dnia 19.07.2021 r. Według informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego Departamentu Środowiska obszar objęty projektem planu znajduje się na terenie lub w bliskim sąsiedztwie obszarów występowania złóż kopalin energetycznych – gaz ziemny (złoża perspektywiczne).

Obszar objęty planem znajduje się w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”.

Obszar objęty planem znajduje się w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 61 (PLGW600061). Zgodnie z ustaleniami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2022-2027 przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz niezagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWPd jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Zgodnie z Mapą stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary stan wód podziemnych chemiczny i ilościowy określono jako dobry (2019 r.). Zgodnie z „Oceną jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2024 (wg PIG) /wg badań PIG/ w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Trzebisławkach (nr MONBADA 2592) wyznaczono II klasę końcową dla średnich wartości (2024 r.) oraz III klasę wg. wskaźników nieorganicznych (wartości średnie). Zgodnie z Monitoringiem jakości wód podziemnych prowadzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2024 r. w powyższym punkcie pomiarowym klasę jakości wód podziemnych oceniono jako II.

Obszar objęty planem przechodzi przez Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – Moskawa do Wielkiej (kod PLRW600009185441). Zgodnie z ustaleniami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2022-2027 przedmiotowa JCWP jest naturalną częścią wód (NAT), charakteryzuje się złym stanem oraz zagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego.

Na terenie objętym projektem planu brak udokumentowanych ujęć wód podziemnych oraz ustanowionych stref ochronnych tych ujęć. Występują urządzenia melioracji szczegółowej (sieć drenarska). Według informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego Departamentu Środowiska obszar objęty projektem planu znajduje się na terenie lub w bliskim sąsiedztwie obszarów występowania wód termalnych o znaczeniu praktycznym w jurze dolnej.

W punkcie pomiarowo-kontrolnym Moskawa-Nietrzanowo, zgodnie z wynikami Klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 (WIOŚ, Poznań), klasę elementów chemicznych wody oceniono jako stan poniżej dobrego. Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2016-2021 na podstawie monitoringu udostępnionej na stronie internetowej GIOŚ w punkcie kontrolnym Moskawa od Wielkiej do ujścia stan wód określono jako zły oraz stan chemiczny poniżej dobrego.

Na terenie objętym projektem planu brak udokumentowanych ujęć wód podziemnych oraz ustanowionych stref ochronnych tych ujęć. Występują urządzenia melioracji szczegółowej (sieć drenarska). Według informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego Departamentu Środowiska obszar objęty projektem planu znajduje się na terenie lub w bliskim sąsiedztwie obszarów występowania wód termalnych o znaczeniu praktycznym w jurze dolnej.

Na podstawie wizji lokalnej nie odnotowano gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochronie gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Obszar objęty planem charakteryzuje się występowaniem gatunków flory i fauny typowych dla obszarów upraw rolnych. Według informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego obszar objęty projektem planu znajduje

się na terenie lub w bliskim sąsiedztwie obszarów rolniczych ważnych dla zachowania bogactwa przyrodniczego w ekosystemach rolniczych.

Pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego w 2022 roku w strefie wielkopolskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni, Pb, ozonu (O₃) i pyłu PM₁₀ (klasa A). Strefę wielkopolską zaliczono do klasy C pod względem stężenia BaP. Natomiast dla pyłu PM_{2,5} strefa wielkopolska uzyskała klasę A1 (poziom dopuszczalny II faza). Pod względem kryteriów określonych w celu ochrony roślin, strefę wielkopolską ze względu na ozon (O₃), dwutlenek siarki (SO₂) i tlenki azotu (NO_x) zaliczono do klasy A.

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Przedmiotowy teren znajduje się w odległości ok. 700 m od obszaru chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie”. Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Średzkiej Strugi PLH300057, oddalony o ok. 160 m.

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Przedmiotowy teren znajduje się w odległości ok. 700 m od obszaru chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie”. Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Średzkiej Strugi PLH300057, oddalony o ok. 160 m. Na obszarze objętym projektem planu występują strefy ochrony konserwatorskiej, zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Aktualne zagospodarowanie terenu oraz stan poszczególnych elementów środowiska charakteryzuje się pośrednim stopniem przekształcenia cech naturalnych, ze względu na istniejące rolnicze zagospodarowanie terenu.

Część trzecia prognozy ma na celu przedstawienie istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocenę skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu.

Na terenie objętym projektem planu ustalono:

- uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek złoża wód leczniczych "Środa IG-2" Nr 16556, którego granice określono na rysunku planu, zgodnie z ustaleniami projektu uchwały oraz przepisami odrębnymi;

- uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek złoża gazu ziemnego "Środa Wielkopolska" Nr 12079, którego granice określono na rysunku planu, zgodnie z ustaleniami projektu uchwały oraz przepisami odrębnymi;
- uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek obszaru i terenu górniczego gazu ziemnego „Środa Wielkopolska” Nr 12079, którego granice określono na rysunku planu, zgodnie z ustaleniami projektu uchwały oraz przepisami odrębnymi.

W związku z tym ustalenia projektu planu nie powinny generować żadnych negatywnych oddziaływań w tym zakresie. W projekcie planu nakazano zapewnienie właściwego klimatu akustycznego na terenach objętych ochroną akustyczną. Projekt planu miejscowego ustala ochronę akustyczną dla terenu oznaczonego na rysunku projektu planu symbolem U oraz P/U. W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz rozporządzenia Ministra Środowiska dnia 1 października 2012 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tab. 1) teren U oraz P/U zalicza się do:

- w przypadku lokalizacji hoteli i pensjonatów teren zalicza się do terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
- w przypadku lokalizacji przedszkoli i placówek edukacyjnych, teren zalicza się do terenów zabudowy związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Na terenie U oraz P/U ustala się zakaz lokalizacji szpitali oraz domów opieki społecznej.

Obszar objęty projektem planu nie jest położony w granicach powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ustalenia projektu planu nie będą wpływać negatywnie na powierzchniowe formy ochrony przyrody ustanowione ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz nie będą wpływać negatywnie na różnorodność biologiczną. Ustalenia projektu planu są zgodne z celami i przedmiotami znajdujących się w sąsiedztwie obszarów chronionych tj. w odległości ok. 700 m obszaru chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie” oraz w odległości ok. 160 m obszaru Natura 2000 Dolina Średzkiej Strugi PLH300057. W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego nie przewiduje się, aby ustalenia projektu planu mogły mieć jakikolwiek negatywny wpływ na obszary i obiekty objęte ochroną w myśl ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej ustalono na części terenu P/U w strefie ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, określonych na rysunku planu nakaz zachowania przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Podczas realizacji ustaleń projektu planu, nie przewiduje się

negatywnego wpływu na dobra materialne należące do osób trzecich. Rozwój zainwestowania, a przez to wzrost dóbr materialnych – nieruchomości przez poszczególnych mieszkańców – jest oddziaływaniem pozytywnym. Wszelkie prace związane z realizacją nowych inwestycji nie będą wykraczać poza granice działek, do których inwestor posiada tytuł prawny. W projekcie planu ustalono, w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych stanowiących przeszkody lotnicze dostosowanie się do obowiązujących przepisów odrębnych. Wszelkie oddziaływania związane z prowadzoną działalnością usługową nie mogą powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi. Przeznaczenie analizowanego obszaru może wiązać się z ryzykiem wystąpienia awarii, jednakże na etapie sporządzania projektu planu nie jest wiadome jakie w przyszłości inwestycje mogą powstać na przedmiotowym terenie. Ustalenia planu wprowadzają zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi. Przyjęte rozwiązania projektowe dotyczące warunków zagospodarowania przestrzennego analizowanego obszaru gwarantują bezpieczeństwo mieszkańcom i ochronę ich mienia.

W zakresie zasad ochrony przeciwpożarowej – należy uwzględnić przepisy ochrony przeciwpożarowej w zakresie zaopatrzenia w wodę, dróg pożarowych, planowanej zabudowy, zgodnie z przepisami w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych a także przepisami odrębnymi. Analizowany obszar położony jest również poza granicami obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, w związku z czym rozpatrywanie ustaleń projektu planu w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego uznaje się za bezpodstawne.

Prognozuje się, że realizacja projektu planu miejscowego, nie będzie generowała znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, a powstająca zabudowa tworzyć będzie harmonijną całość. Konieczne jest jednak ściśle stosowanie się do ustaleń zawartych w projekcie planu. W jego ustaleniach zawarto szereg zapisów zapewniających ochronę poszczególnym komponentom środowiska przyrodniczego.

W rozdziale czwartym znajduje się ocena rozwiązań zawartych w projekcie planu, która przeprowadzona została pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i obowiązującymi przepisami prawa, a także celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu regionalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. Opisano tu także rozwiązania mające na celu ochronę bioróżnorodności oraz zapobiegające zagrożeniom środowiska.

Analizowany dokument gwarantuje swoimi zapisami ochronę poszczególnych komponentów środowiska, w tym także zdrowia ludzi, zachowując najważniejsze walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe terenu objętego opracowaniem. Projekt miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie stanowić istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego pod warunkiem stosowania się do zawartych w uchwale i prognozie ustaleń oraz respektowania przepisów odrębnych w tym zakresie.

W rozdziale piątym przedstawiono możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych, eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu. Ponadto znaleźć można tu propozycję przewidywanej metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Monitoring środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu może polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje (m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu). Obszar objęty planem nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości do granic państwa we wszystkich kierunkach przekraczają wartość co najmniej 100 km.

Prognozę wykonano zgodnie z aktualnie obowiązującymi wymaganiami zapisanymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz innymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska.

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Obszar objęty planem na tle wyrysu ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska ze zmianami;

Ryc. 2. Podział fizyczno-geograficzny pojezierzy i pradolin wielkopolskich wg J. Kondrackiego;

Ryc.3 Mapa obszaru powiatu na tle jednolitych części wód regionu wodnego Warty – powiat średzki.

SPIS TABEL

Tab.1. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.